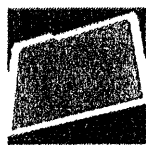

KANCELARIA
ADWOKACKA

DANEK

KANCELARIA ADWOKACKA ADWOKAT PIOTR DANEK

ul. Kaczkowskiego 7/5, II piętro Tarnów 33-100

www.piotrdanek.pl e-mail adwokat@piotrdanek.pl

tel./fax +48 014 630 04 64 kom. 722 09 86 85 NIP 993-009-93-68

Tarnów, 14 kwietnia 2022 r.

Trybunał Konstytucyjny

aleja Jana Chrystiana Szucha 12A

00-918 Warszawa

Skarżący: J U reprezentowana

przez pełnomocnika adwokata Piotra Danek, Kancelaria
Adwokacka, ul. Kaczkowskiego 7/5, 33-100 Tarnów, Nr
wpisu: KRA/Adw/2111

SKARGA KONSTYTUCYJNA

o stwierdzenie niezgodności

**art. 29 ust. 1, art. 52 ust. 1 ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych z art.
2 Konstytucji, art. 31 ust. 3, art. 32 ust.1 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji**

Działając w imieniu J U na podstawie pełnomocnictwa, które
przedkładam w załączeniu, oraz w oparciu o art. 79 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej
Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. wnoszę o:

1. Stwierdzenie niezgodności art. 29 ust. 1 ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych z art. 2, art. 31 ust. 3, art. 32 ust.1 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji z zakresie w jakim przepis ten w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wnioski wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 *ustawy* z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego, skutkuje obciążeniem wierzyciela opłatą stosunkową w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania

2. Stwierdzenie niezgodności art. 52 ust. 2 ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych z art. 2 Konstytucji, art. 31 ust. 3, art. 32 ust.1 oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji w zakresie, w jakim przepis ten przewiduje stosowanie przepisów art. 29 do postępowań egzekucyjnych wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych

UZASADNIENIE

I. Ustalenia faktyczne

W dniu kwietnia 2021 r. Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w K wydał postanowienie (sygn. akt) w zakończenia postępowania egzekucyjnego w trybie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. oraz ustalił, koszty postępowania egzekucyjnego na kwotę zł.

Z ww. postanowieniem nie zgodziła się Skarżąca, (uprzednio J U prowadząca działalność gospodarczą pod nazwą J która wniosła skargę na czynności Komornika Sądowego.

Dowód:

1. Postanowienie Komornika Sądowego przy przy Sądzie Rejonowym w K z dn. kwietnia 2021 r., sygn. akt

2. Skarga Wierzyciela na czynność Komornika Sądowego (data wysyłki .05.2021 r.)

3. Wydruk z CEIDG J U uprzednio prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą J

Postanowieniem z września 2021 r., sygn. akt Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym w K oddalił ww. skargę Wierzyciela na powyższe postanowienie Komornika Sądowego z kwietnia 2021 r. (sygn. akt).

Dowód:

3. Postanowienie Sądu Rejonowego w K z

września 2021 r., sygn. akt

Ww. postanowienie z września 2021 r. zostało zaskarżone przez wierzyciela, skargą z dnia listopada 2021 r.

W następstwie powyższego, postanowieniem z dnia stycznia 2022 r., (sygn. akt) Sąd Rejonowy w K postanowił utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie.

Dowód:

4. Skarga Wierzyciela na orzeczenie Referendarza Sądowego z września 2021 (data widniejąca na skardze: listopada 2021 r.)
5. Postanowienie Sądu Rejonowego w K, sygn. akt z września 2021 r.
6. Postanowienie Sądu Rejonowego w K, sygn. akt z dnia stycznia 2022 r.
7. Kserokopia koperty, w której zawarte było postanowienie Sądu Rejonowego w, sygn. akt z dnia stycznia 2022 r.
8. Wydruk internetowy z rejestru śledzenia przesyłki, zawierającej postanowienie Sądu Rejonowego w K sygn. akt z stycznia 2022 r.

W związku z wyczerpaniem drogi sądowej Wierzyciel uiścił koszty egzekucyjne wskazane w postanowieniu o umorzeniu postępowania egzekucyjnego

Dowód:

9. Potwierdzenie przelewu kwoty zł (sygn. akt)

W złożonych przez Skarżącą środkach zaskarżenia podnosiła ona wiele zarzutów i argumentów stanowiących o bezpodstawności przyjętego rozwiązania prawnego.

Skarżąca wskazywała m.in. że Komornik Sądowy błędnie przyjął, iż Wierzyciel nie dokonał czynności niezbędnej do dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, podczas, gdy Wierzyciel pismem z października 2019 r. zwrócił się do ww. Komornika Sądowego o podjęcie zawieszono postępowania z udziałem spadkobierców, co należy

uznać za czynność podjętą w celu dalszego prowadzenia egzekucji.

W następstwie powyższego organ egzekucyjny odmówił podjęcia zawieszono postępowania, wskazując, że postępowanie podejmuje się z udziałem spadkobierców zmarłego tj. po udowodnieniu tego statusu prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku.

Następnie postanowieniem z kwietnia 2021 r. ww. Komornik Sądowy umorzył postępowanie egzekucyjne przeciwko dłużnikowi T K w oparciu o art. 824 § 1 pkt 4 kpc.

Przesłanka umorzenia postępowania egzekucyjnego z urzędu, o której mowa w art. 824 § 1 pkt 4 kpc, zwana jest w skrócie bezczynnością wierzyciela.

Zgodnie z przepisem art. 824 § 1 pkt 4 kpc nie chodzi o jakąkolwiek aktywność wierzyciela, lecz taką, która jest potrzebna do prowadzenia egzekucji w świetle przepisów o postępowaniu egzekucyjnym.

Wierzyciel podnosił, że dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania poprzez złożenie ww. wniosku o podjęcie zawieszono postępowania z udziałem spadkobierców po zmarłym dłużniku. W następstwie powyższego organ egzekucyjny oddalił wniosek wierzyciela wskazując, że postępowanie podejmuje się z udziałem spadkobierców zmarłego tj. po udowodnieniu tego statusu prawomocnym postanowieniem o stwierdzeniu nabycia spadku.

W związku z powyższym Skarżąca podnosiła, że Organ egzekucyjny zaniechał podjęcia jakichkolwiek działań, pomimo ww. wniosku Wierzyciela.

W związku z powyższym bezpodstawne zdaniem wierzyciela było umorzenie postępowania egzekucyjnego w oparciu o art. 824 § 1 pkt 4 kpc, w sytuacji gdy Wierzyciel złożył wniosek o podjęcie zawieszono postępowania z udziałem spadkobierców po zmarłym dłużniku. Następnym powyższego było także bezpodstawne zastosowanie art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych i obarczenie Wierzyciela kosztami opłaty stosunkowej.

Zgodnie z art. 52 ust.1 ustawy o kosztach komorniczych *do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe*. Zmiana przepisów, w oparciu o które prowadzone jest postępowanie egzekucyjne nie może bowiem prowadzić do pogorszenia statusu wierzyciela w związku z prowadzonym w stosunku do dłużnika postępowaniem egzekucyjnym.

Ponadto wskazała, że organ egzekucyjny nieprawidłowo ustalił, iż wierzyciel obowiązany jest do przedstawienia prawomocnego postanowienia o stwierdzeniu nabycia spadku po

zmarłym dłużniku. Żaden jednak przepis prawny nie nakłada na wierzyciela obowiązku prawnego wszczęcia postępowania o stwierdzenie nabycia spadku po zmarłym dłużniku, wierzyciel ma jedynie interes prawny w jego przeprowadzeniu, na co wskazano również w uzasadnieniu zaskarżonego postanowienia.

Wskazać także należy, iż prowadzone przez organ postępowanie egzekucyjne było bezskuteczne jeszcze w okresie przed śmiercią dłużnika. Organ egzekucyjny wówczas go jednak nie umorzył.

Mając na względzie przytoczone powyżej okoliczności, w szczególności fakt, iż Wierzyciel złożył ww. wniosek celem dalszego prowadzenia postępowania egzekucyjnego, umorzenie postępowania bezzasadnie zdaniem wierzyciela oparto na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 kpc oraz naliczono wierzycielowi opłatę stosunkową w oparciu o art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych.

Mając na względzie fakt, iż Wierzyciel wyczerpał dostępną mu drogę prawną zasadnym pozostaje złożenie niniejszej skargi do Trybunału Konstytucyjnego. Jednocześnie informuję, iż od wskazanego powyżej rozstrzygnięcia nie został wniesiony nadzwyczajny środek zaskarżenia.

II. Wykładnia przepisu art. 29 ust. 1 ustawy z dn. ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych

W treści art. 29 ust. 1 zdanie pierwsze u.k.k. wskazano, że w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania. Przepis ten zmienił zatem zasadę ponoszenia opłaty, gdyż w świetle art. 49 ust. 2 u.k.s.e. opłata w takim przypadku była pobierana od dłużnika. W uzasadnieniu projektu ustawy o kosztach komorniczych wskazano, że zmiana ta jest podyktowana podobieństwem do zasad ponoszenia kosztów procesu w razie cofnięcia pozwu. Co jest zupełnym nieporozumieniem, bo nie ma tu strony przegrywającej. Zgodnie z art. 203 § 2 zdanie drugie k.p.c. w takim przypadku na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty. Wyjątek dotyczy tylko tych spraw, w których przyczyną cofnięcia pozwu jest spełnienie przez dłużnika, po wszczęciu postępowania, świadczenia żadanego w pozwie. Powyższa argumentacja nie wydaje się jednak trafna, gdyż w zakresie kosztów procesu podstawową rolę odgrywa zasada

wyrażona w art. 98 § 1 k.p.c., według której strona przegrywająca jest obowiązana zwrócić koszty stronie wygrywającej (tzw. zasada odpowiedzialności za wynik procesu). W odniesieniu do kosztów postępowania egzekucyjnego pierwszorzędne znaczenie ma odmienna zasada, według której dłużnik jest obowiązany zwrócić wierzycielowi koszty niezbędne do celowego przeprowadzenia egzekucji (art. 770 § 1 k.p.c.). Wprawdzie jest możliwe odpowiednie stosowanie przepisu art. 98 § 1 k.p.c. w postępowaniu egzekucyjnym (art. 13 § 2 k.p.c.), ale jest to uzasadnione jedynie w szczególnych przypadkach. W orzecznictwie wskazuje się, że jest to możliwe zwłaszcza w razie niecelowego, ewentualnie bezpodstawnego wszczęcia lub przeprowadzenia egzekucji. Koszty postępowania egzekucyjnego powinien wówczas ponosić wierzyciel, a dłużnik ma prawo żądać od niego zwrotu kosztów obrony przed taką egzekucją.

III. Wykładnia przepisu art. 52 ust. 2 dn. ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych

W art. 52 ust. 2 u.k.k. przewidziano wyjątek od reguły jedności postępowania. Przepis ten przewiduje, że do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy przepisy art. 29 i 30 u.k.k. stosuje się od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy. Wynika stąd, że w postępowaniach „dawnych” w razie umorzenia postępowania po 1.01.2019 r. komornik pobiera opłaty przewidziane w art. 29 u.k.k. W takich postępowaniach w razie stwierdzenia po 1.01.2019 r., że zachodzą przesłanki przewidziane w art. 30 u.k.k., komornik pobiera od wierzyciela opłatę przewidzianą w tym przepisie.

W doktrynie zwrócono uwagę na wątpliwości co do zgodności tej regulacji ze standardami konstytucyjnymi.

Przede wszystkim w doktrynie podnosi się, iż zasadność (celowość) wprowadzenia wyjątku przewidzianego w art. 52 ust. 2 u.k.k. nie poddaje się zatem racjonalnej ocenie. Wywołuje on (nietypową) sytuację, w której w tym samym postępowaniu opłaty egzekucyjne są ustalane na podstawie „nowych” i „dawnych” przepisów (np. w postępowaniu wszczętym przed 1.01.2019 r., w którym wyegzekwowano część należności i umorzono postępowanie egzekucyjne w pozostałej części). Przepis ten jest przykładem zbędnej (niecelowej) regulacji intertemporalnej, której należy unikać.

IV. Art. 2 Konstytucji

Rzeczpospolita Polska jest demokratycznym państwem prawnym, urzeczywistniającym zasady sprawiedliwości społecznej.

Konstytucja RP w powyższym przepisie wyraża trzy odrębne zasady konstytucyjne: państwa demokratycznego, prawnego i sprawiedliwości społecznej.

W ujęciu art. 2 Konstytucji RP warunkiem koniecznym funkcjonowania państwa prawnego jest jego demokratyczny charakter oraz realizacja zasad sprawiedliwości społecznej. Zasada państwa prawnego mieści w sobie ponadto wiele zasad szczegółowych, które mają wpływ na rozumienie zasady państwa demokratycznego i sprawiedliwości społecznej. Trafnie wskazuje W. Sokolewicz, że art. 2 formułuje nadrzędną całościową konstrukcję państwa demokratycznego, prawnego i sprawiedliwego. Wymienione w nim trzy zasady mają charakter komplementarny. Dzięki temu formalnie rozumiany legalizm zostaje poszerzony o elementy materialne, które znajdują wyraz w prawie stanowionym oraz w procesie jego stosowania (W. Sokolewicz, Artykuł 2, w: L. Garlicki, Konstytucja. Komentarz, t. 5, Warszawa 2009, s. 11).

Zasada państwa prawnego jest podstawową zasadą ustrojową, wyraża wiele zasad wprost w Konstytucji RP niewymienionych oraz wpływa na sposób wykładni wielu jej przepisów. Zasada ta jest zatem klauzulą o częściowo zmiennej treści. Na klauzulę państwa prawnego składa się "zespół wartości" (zob. wyr. TK z 25.11.1997 r., K 26/97, OTK 1997, Nr 5-6, poz. 64).

Wartości te są bezpośrednio wyrażone w Konstytucji RP lub też wyprowadzane z niej pośrednio. Tworzą one pewien kanon, który nie ma charakteru katalogu zamkniętego. Kanon ten może więc ulegać zmianie. Zmianie mogą też ulegać niekiedy treści normatywne zasad składających się na państwo prawne. Z orzecznictwa TK wynika, że wartościami takimi są wartości polityczne (m.in.: porządek konstytucyjny, porządek prawny, demokracja przedstawicielska, podział władzy, autonomia parlamentu i jego swoboda prawodawcza, sądowy wymiar sprawiedliwości, odrębność władzy sądowniczej, niezależność sądów i niezawisłość sędziów, subsydiarność i zasada pomocniczości, określająca pozycję samorządu terytorialnego, pluralizm polityczny), wartości samego prawa (m.in. nie retroaktywność, *vacatio legis*, określoność) oraz wartości dotyczące ustroju gospodarczego (m.in. społeczna gospodarka rynkowa i ochrona własności; zob. *M. Kordela*, Rola, s. 178 i n.).

W skład elementów stanowiących o państwie prawa zaliczyć można m.in. zasadę zaufania

obywatela do państwa.

Zasada zaufania jednostki do państwa ma podstawowe znaczenie dla normatywnej treści klauzuli państwa prawnego. Zasada zaufania, oprócz tego, że stanowi podstawę obowiązywania innych zasad konstytucyjnych, ma też własną treść normatywną. Zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, nazywana także zasadą lojalności państwa względem obywateli, ściśle wiąże się z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Wyraża się ona w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, "by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem będą także w przyszłości uznawane przez porządek prawny" (wyr. TK z 7.2.2001 r., K 27/00, OTK 2001, Nr 2, poz. 29). Opierają się one zatem na pewności prawa, czyli takim zespole cech przysługujących prawu, które gwarantuje jednostce bezpieczeństwo prawne, umożliwiając jej decydować o swoim postępowaniu na podstawie pełnej znajomości przesłanek działania organów państwa, a zarazem znajomości konsekwencji prawnych, jakie postępowanie to może za sobą pociągnąć (wyr. TK z: 14.6.2000 r., P 3/00, OTK 2000, Nr 5, poz. 138; 19.11.2008 r., KP 2/08, OTK-A 2008, Nr 9, poz. 157; 20.1.2009 r., P 40/07, OTK-A 2009, Nr 1, poz. 4; 24.2.2010 r., K 6/09, OTK-A 2010, Nr 2, poz. 15).

Zasada zaufania, oprócz tego, że stanowi podstawę obowiązywania innych zasad konstytucyjnych, ma też własną treść normatywną. Zasada ochrony zaufania jednostki do państwa i stanowionego przez nie prawa, nazywana także zasadą lojalności państwa względem obywateli, ściśle wiąże się z bezpieczeństwem prawnym jednostki. Wyraża się ona w takim stanowieniu i stosowaniu prawa, "by nie stawało się ono swoistą pułapką dla obywatela i aby mógł on układać swoje sprawy w zaufaniu, iż nie naraża się na prawne skutki, których nie mógł przewidzieć w momencie podejmowania decyzji i działań oraz w przekonaniu, iż jego działania podejmowane zgodnie z obowiązującym prawem będą także w przyszłości uznawane przez porządek prawny" (wyr. TK z 7.2.2001 r., K 27/00, OTK 2001, Nr 2, poz. 29). Opierają się one zatem na pewności prawa, czyli takim zespole cech przysługujących prawu, które gwarantuje jednostce bezpieczeństwo prawne, umożliwiając jej decydować o swoim postępowaniu na podstawie pełnej znajomości przesłanek działania organów państwa, a zarazem znajomości konsekwencji prawnych, jakie postępowanie to może za sobą pociągnąć (zob. wyr. TK z: 14.6.2000 r., P 3/00, OTK 2000, Nr 5, poz. 138; 19.11.2008 r., KP 2/08, OTK-A 2008, Nr 9, poz. 157; 20.1.2009 r., P 40/07, OTK-A 2009, Nr 1, poz. 4; 24.2.2010 r., K 6/09, OTK-A 2010, Nr 2, poz. 15).

W szczególności wskazać, należy, iż z zasady zaufania TK wywodzi zakazy adresowane do organów władzy publicznej, w szczególności do ustawodawcy: "W demokratycznym państwie prawnym stanowienie i stosowanie prawa nie może być pułapką dla obywatela, a obywatel powinien mieć możliwość układania swoich spraw w zaufaniu, iż nie naraża się na niekorzystne skutki prawne swoich decyzji i działań niemożliwe do przewidzenia w chwili podejmowania tych decyzji i działań" (wyr. TK z 25.11.1997 r., K 26/97, OTK 1997, Nr 5–6, poz. 64 oraz powołane tam orzeczn. TK z 3.12.1996 r., K 25/95, OTK 1996, Nr 6, poz. 52; zob. też wyr. TK z: 21.12.1999 r., K 22/99, OTK 1999, Nr 7, poz. 166; 7.2.2001 r., K 27/00, OTK 2001, Nr 2, poz. 29; 25.4.2001 r., K 13/01, OTK 2001, Nr 4, poz. 81; 15.7.2013 r., K 7/12, OTK-A 2013, Nr 6, poz. 76). Takim zakazem jest też zakaz tworzenia uprawnień pozornych. Naruszeniem zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa jest sytuacja, w której określone rozwiązanie prawne ma charakter iluzoryczny i pozorny. W wyr. z 8.1.2013 r. (K 18/10, OTK-A 2013, Nr 1, poz. 2) TK stwierdził, że ustawodawca nie może tworzyć konstrukcji normatywnych, które są niewykonalne, stanowią złudzenie prawa i w konsekwencji dają jedynie pozór ochrony interesów jednostki. Ustawodawca, co do zasady, nie może więc doprowadzać do istotnego zawężenia możliwości realizacji formalnie przyznanego jednostce prawa podmiotowego, tak że w istocie prowadzi to do powstania swoistego *nudum ius*, które wskutek tego staje się prawem bezprzedmiotowym. Podobne tezy zostały sformułowane m.in. w wyr. TK z: 19.12.2002 r. (K 33/02, OTK-A 2002, Nr 7, poz. 97) i 10.1.2012 r. (P 19/10, OTK-A 2012, Nr 1, poz. 2).

Wskazać należy, iż zgodnie z ww. art. Konstytucji, Rzeczpospolita Polska winna urzeczywistniać zasady sprawiedliwości społecznej. Nie można natomiast uznać, za przejaw sprawiedliwości społecznej obarczania Wierzyciela koniecznością ponoszenia kosztów egzekucyjnych w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego, w wyniku którego nie została wyegzekwowana należność dochodzona przez Dłużnika. Jeśli spojrzeć na historyczne regulacje prawne w tym zakresie to Wierzyciel nigdy nie był obarczany koniecznością ponoszenia opłaty za bezskuteczność prowadzonej egzekucji. Wskazać należy, iż sprzecznym z zasadą demokratycznego państwa prawa wyrażoną w ww. artykule ustawy zasadniczej pozostaje ustanowienie przepisu prawnego, na podstawie którego to Wierzyciel obciążony zostaje opłatą wskazaną w art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych i to w sytuacji bezskuteczności postępowania egzekucyjnego, sprzecznym z ww. zasadą pozostaje również to by w trakcie prowadzonych już postępowań egzekucyjnych dokonywać zmian w przepisach prawnych prowadzących do pogorszenia sytuacji Wierzyciela.

Wierzyciel już i tak zobligowany został do ponoszenia kosztów związanych z

zainicjowaniem postępowania sądowego, a następnie egzekucyjnego. Zatem nie dość, że Wierzyciel nie uzyskał należnej mu zapłaty, następnie zmuszony był do wystąpienia na drogę sądową, co wiąże się z koniecznością poniesienia opłat sądowych, a następnie celem wyegzekwowania zasądzonych mu kwot, wszczęcia postępowania egzekucyjnego, co również oznacza konieczność ponoszenia dodatkowych kosztów, bez posiadania pewności co do ich wyegzekwowania od Dłużnika, to jeszcze w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego z przyczyn, o których mowa w art. 29 ust. 1 Ustawy o kosztach komorniczych Wierzyciel obciążony zostaje koniecznością poniesienia dodatkowych kosztów.

Wierzyciel nie tylko nie wyegzekwował przysługującej należności, ale zmuszony zostaje do ponoszenia dodatkowych kosztów, z powodu umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Trudno uznać za racjonalne wprowadzenie regulacji prawnej, która stawia Wierzyciela w pozycji strony przegranej, nie dość bowiem, że Dłużnik nie uregulował należności względem Wierzyciela to jeszcze przepisy prawne bezzasadnie stawiają Wierzyciela w pozycji przegranej, podczas gdy Wierzyciel nie przegrywa sprawy pod względem merytorycznej, a jedynie ze względów formalnych.

Z powyższych względów wskazane powyżej regulacje pozostają niezgodne z zasadą demokratycznego państwa prawnego.

V. Art. 31 ust. 3 Konstytucji

Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane tylko w ustawie i tylko wtedy, gdy są konieczne w demokratycznym państwie dla jego bezpieczeństwa lub porządku publicznego, bądź dla ochrony środowiska, zdrowia i moralności publicznej, albo wolności i praw innych osób. Ograniczenia te nie mogą naruszać istoty wolności i praw.

Powyższy artykuł pełni funkcję tzw. ogólnej klauzuli ograniczającej, czyli przepisu określającego w sposób generalny przesłanki dopuszczalności ograniczania konstytucyjnych praw i wolności.

Adresatami ogólnej klauzuli ograniczającej z art. 31 ust. 3 Konstytucji RP są wszystkie rodzaje władz publicznych: władza ustawodawcza, władza wykonawcza i władza sądownicza. Każda bowiem z tych władz w swoim zakresie działania ma uprawnienia do tego, by bądź samodzielnie ustanawiać ograniczenia w korzystaniu z konstytucyjnych praw i wolności, bądź też decydować o prawnej dopuszczalności (tj. o legalności) ograniczeń ustanowionych w tym względzie przez inne władze. Podejmując wymienione działania każda

z tych władz powinna się kierować wymogami wynikającymi z art. 31 ust. 3.

W pierwszej kolejności art. 31 ust. 3 Konstytucji RP jest adresowany do parlamentarnego ustawodawcy. Ustawodawca powinien przestrzegać wymogów zawartych w art. 31 ust. 3 w odniesieniu do sytuacji gdy sam wyczerpująco ustanawia określone ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych praw i wolności;

Ograniczeniem konstytucyjnego prawa lub wolności (czy też ograniczeniem w zakresie korzystania z konstytucyjnego prawa lub wolności) jest ingerencja, która polega na zawężeniu konstytucyjnego zakresu ochrony danego prawa lub wolności w odniesieniu do co najmniej jednego podmiotu danego prawa lub wolności (*K. Wojtyczek*, *Granice ingerencji*, s. 64 oraz wskazana tam literatura). Inaczej można powiedzieć, że ograniczenie konstytucyjnego prawa lub wolności polega na naruszeniu lub ingerencji w któryś z elementów konstytucyjnego prawa lub wolności składających się na strukturę prawną danego prawa lub wolności jako określonej modalności prawnej. Na przykład ograniczenie konstytucyjnej wolności będącej w sensie swojej modalności prawnej wolnością prawnie chronioną polega na ingerencji w któreś z praw do czegoś (np. w prawo do obrony lub w prawo do ochrony), mieszczących się w strukturze tego prawa.

Przepis art. 31 ust. 3 Konstytucji RP dozwala na ustanawianie ograniczeń "w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw". Literalna wykładnia tego ostatniego sformułowania może wskazywać, że Konstytucja RP nie tyle dozwala na ograniczanie konstytucyjnych praw i wolności jako takich, co raczej dozwala na ograniczanie wykonywania danego prawa lub korzystania z danej wolności. Twierdzi się w związku z tym, że "Ustawodawca zwykły ma zatem obowiązek tak formułować normy prawne, aby nie naruszyć praw i wolności, a ograniczać korzystanie z nich. Powinien on określić precyzyjnie sytuacje, w których może dojść do korzystania przez uprawniony podmiot" (*B. Rakoczy*, *Ograniczenie praw*, s. 102)

Ograniczenia w zakresie korzystania z konstytucyjnych wolności i praw mogą być ustanawiane (...) tylko wtedy, gdy są konieczne (...). Zdaniem TK, odnoszącego swoje uwagi do komentowanego przepisu Konstytucji RP: "Wymóg "konieczności" jest spełniony, jeżeli ustanowione ograniczenia są zgodne z zasadą proporcjonalności. Oznacza to, że: 1) środki zastosowane przez prawodawcę muszą być w stanie doprowadzić do zamierzonych celów; 2) muszą one być niezbędne dla ochrony interesu, z którym są powiązane; 3) ich efekty muszą pozostawać w proporcji do ciężarów nakładanych na obywatela" (wyr. TK z: 9.6.1998 r., K 28/97, OTK 1998, Nr 4, poz. 50; 26.4.1999 r., K 33/98, OTK 1999, Nr 4, poz. 71; 2.6.1999 r., K 34/98, OTK 1999, Nr 5, poz. 94; 21.4.2004 r., K 33/03, OTK-A 2004, Nr 4,

poz. 31). Z powyższych stwierdzeń TK wynika, że niezbędność ustanawianych ograniczeń względem interesu, z którym ograniczenia te są powiązane – a która to niezbędność może być również określona mianem konieczności tychże ograniczeń – jest jednym z trzech elementów konstytuujących szerzej pojmowaną zasadę proporcjonalności (czy też szerzej rozumianą "konieczność" w rozumieniu art. 31 ust. 3), obok elementu w postaci przydatności (skuteczności) ustanawianych ograniczeń oraz ich proporcjonalności *sensu stricto*. Niezależnie jednak od tej węższej pojmowanej niezbędności (konieczności) ustanawianych ograniczeń, stanowiącej jedynie jedną z części składowych zasady proporcjonalności, istnieje jeszcze szerzej pojmowana "konieczność" ustanawianych ograniczeń, o której mówi art. 31 ust. 3, i którą TK traktuje jako synonim czy też etykietę dla szeroko pojmowanej zasady proporcjonalności. Można by zatem powiedzieć, że w art. 31 ust. 3 prawodawca konstytucyjny posłużył się pojęciem "konieczności" rozumianym szeroko (a nie jedynie wąsko), jako synonim dla określenia "proporcjonalność" [jak w tym kontekście stwierdza TK: "'Konieczność", którą wyraża art. 31 ust. 3 Konstytucji, mieści (...) w sobie postulat niezbędności, przydatności i proporcjonalności *sensu stricto* wprowadzanych ograniczeń" – wyr. TK z 22.9.2005 r., KP 1/05, OTK-A 2005, Nr 8, poz. 93; wyr. TK z 22.9.2009 r., P 46/07, OTK-A 2009, Nr 8A, poz. 126].

Dysponowanie przez prawodawcę stosowną wiedzą (której niektóre elementy przedstawiono powyżej), umożliwiającą mu projektowanie i ustanawianie norm prawnych skutecznych z perspektywy realizacji założonych konstytucyjnych wartości (o których mowa w art. 31 ust. 3), a także korzystanie przez niego z tej wiedzy w praktyce, jest określonym aksjomatycznym założeniem czynionym w odniesieniu do każdego twórcy norm prawnych, przy czym można je lapidarnie określić jako założenie racjonalności prawodawcy (na temat wspomnianego założenia – zob. szerzej *E. Kustra*, *Racjonalny ustawodawca, passim*; *J. Wróblewski*, *Teoria, passim*; *S. Wrórkowska*, *Prawodawca racjonalny*, s. 117 i n.). Przyjmując to założenie racjonalnego działania prawodawcy (tzn. uznając, że ten ostatni rzeczywiście działa w sposób racjonalny), a także domniemując, że stanowione przez prawodawcę ustawy są zgodne z Konstytucją RP, TK stwierdza, iż "nie jest powołany do kontrolowania celowości i trafności rozwiązań przyjmowanych przez ustawodawcę" (wyr. TK z: 26.4.1995 r., K 11/94, OTK 1995, Nr 1, poz. 12; 17.10.1995 r., K 10/95, OTK 1995, Nr 2, poz. 10).

Zobligowanie Wierzyciela do ponoszenia kosztów umorzonego postępowania egzekucyjnego w wysokości wskazanej w art. 29 ust 1 ustawy o kosztach komorniczych oraz dokonywanie zmian w przepisach prawnych w stosunku do postępowań egzekucyjnych, które są już w toku jest sprzeczne z zasadą dopuszczającą ograniczenia konstytucyjnych wolności i

praw, bowiem wykracza to poza zakres istniejących już obciążeń dla Wierzyciela w związku z koniecznością zainicjowania postępowań sądowych i egzekucyjnych bez gwarancji uzyskania spłaty ze strony Dłużnika.

VI. Art. 32 ust. 1 Konstytucji

Wszyscy są wobec prawa równi. Wszyscy mają prawo do równego traktowania przez władze publiczne.

Oznacza to prawo do równego traktowania przez władze publiczne, której to zasady władze muszą przestrzegać. Jednakże z tej generalnej zasady wynika także zakaz stosowania dyskryminacji w życiu politycznym, społecznym i gospodarczym. Dyskryminacji tego rodzaju nie mogą usprawiedliwiać żadne przepisy i żadne przyczyny. Od zasady równości Konstytucja nie zna żadnych odstępstw i wyjątków.

Wskazać należy, iż równość traktowania i równość w stanowieniu prawa winny opierać się na założeniu, że wszyscy winni być traktowani w sposób równy, natomiast różnicowanie jednostki winno mieć miejsce jedynie w sytuacji, zaistnienia obiektywnych przesłanek.

Nie można zatem mówić o równym traktowaniu poprzez ustanowienie regulacji niesprawiedliwie obciążającej Wierzyciela koniecznością ponoszenia opłaty w wysokości 5 % świadczenia pozostałego do wyegzekwowania oraz zmieniającej regulacje prawne w stosunku do wszczętych już postępowań egzekucyjnych. W takiej sytuacji Wierzyciel znajduje się w pozycji nie równej z pozycją Dłużnika, ale pozycji znacznie gorszej od Dłużnika, który nie tylko nie uregulował należności względem Wierzyciela, ale także nie poniósł żadnych dodatkowych kosztów i opłat, które to przerzucone zostały na Wierzyciela.

VII. Art. 45 ust. 1 Konstytucji

Każdy ma prawo do sprawiedliwego i jawnego rozpatrzenia sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki przez właściwy, niezależny, bezstronny i niezawisły sąd.

Ustanawiając prawo do sądu w rozdz. II Konstytucji RP ustawodawca położył nacisk na jego konstrukcję jako indywidualnego prawa podmiotowego, stanowiącego utrwalony, a zarazem jeden z najważniejszych elementów konstytucyjnego statusu jednostki. Prawo do sądu jest w tym ujęciu samodzielny konstytucyjny prawem podmiotowym ze wszystkimi

tego konsekwencjami, w szczególności podlega ono niezależnej od innych praw i wolności ochronie w drodze skargi konstytucyjnej (art. 79). W tym aspekcie manifestuje się jego samoistny charakter. Jednocześnie prawo do sądu, podobnie jak prawo do zaskarżania orzeczeń sądowych i decyzji wydanych w I instancji (art. 78) oraz prawo do wniesienia skargi konstytucyjnej (art. 79), jest najważniejszym środkiem ochrony materialnych wolności i praw, przy czym zasięg jego oddziaływania nie ogranicza się do wolności i praw o randze konstytucyjnej.

Zabezpieczając wolności i prawa podmiotowe w interesie jednostek, komentowany przepis pośrednio przyczynia się także do realizacji zasady legalizmu (art. 7) i zabezpieczenia porządku prawnego w ogólności, łącząc konstytucyjny status jednostki z obiektywnym porządkiem prawnym (Z. Czeszejko-Sochacki, Prawo do sądu, s. 88). Dualistyczne pojmowanie prawa do sądu – jako jednego z konstytucyjnych praw podmiotowych, a zarazem środka ochrony wolności i praw – jest akceptowane w literaturze (zob. A. Wróbel, Prawo do sądu, s. 212, który stwierdza lapidarnie, że prawo do sądu jest prawem konstytucyjnym, które służy ochronie pozostałych praw; zob. ponadto M. Kłopotka, Prawo do sądu, s. 63; Z. Czeszejko-Sochacki, Prawo do sądu, s. 88). Znajduje ono także odzwierciedlenie, choć w nieco innym ujęciu, w orzecznictwie TK, w którym zauważa się, że prawo do sądu, będąc jednym z podstawowych praw jednostki, stanowi zarazem fundamentalną gwarancję praworządności (wyr. TK z 9.6.1998 r., K 28/97, OTK 1998, Nr 4, poz. 50; w nowszym orzecznictwie zob. wyr. TK z: 18.7.2011 r., SK 10/10, OTK-A 2011, Nr 6, poz. 58; 18.7.2012 r., K 14/12, OTK-A 2012, Nr 7, poz. 82; 3.7.2008 r., K 38/07, OTK-A 2008, Nr 6, poz. 102; 18.12.2007 r., SK 54/05, OTK-A 2007, Nr 11, poz. 158).

Ujęcie komentowanej gwarancji jako prawa podmiotowego jednostki stanowi wyraz preferencji ustrojodawcy dla tworzenia systemu ochrony prawnej opartej o inicjatywę podmiotu, który poszukuje tej ochrony. W mechanizmie tym jednostka jest podmiotem odpowiedzialnym za dochodzenie własnych uprawnień, a skorzystanie z postępowania sądowego zależy od jej wyboru. Zaniechanie aktywności w tym zakresie może wiązać się z następstwami ujemnie wpływającymi na jej sytuację prawną, włącznie z osłabieniem lub pozbawieniem prawa podmiotowego. W tym sensie podmiot prawa do sądu ponosi – co do zasady – ciężar zainicjowania postępowania sądowego w celu ochrony własnych uprawnień, który może być w określony sposób sankcjonowany przez ustawodawcę. Inaczej jednak sytuacja przedstawia się w przypadku ingerencji państwa w szczególnie istotne dobra jednostki przez stosowanie sankcji karnej, do czego zmierza oskarżenie o czyn karalny. Jakkolwiek oskarżony ma w tym przypadku również uprawnienie do tego, aby sprawa została

rozpoznana przez sąd, ciężar uruchomienia postępowania sądowego w celu przypisania odpowiedzialności karnej i obalenia domniemania niewinności (art. 42 ust. 3 Konstytucji RP) spoczywa, co do zasady, na oskarżycielu reprezentującym interes publiczny.

Nie można mówić o sprawiedliwym prawie do sądu w sytuacji, gdy Wierzyciel zobligowany jest do ponoszenia kosztów związanych z zainicjowaniem postępowania sądowego, a następnie egzekucyjnego, a także dodatkowo koniecznością ponoszenia dodatkowych kosztów na podstawie art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych, a w stosunku do postępowań już wszczętych jego pozycja uległa znacznemu pogorszeniu w związku z wprowadzeniem regulacji art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych.

Wierzyciel nie tylko nie wyegzekwował przysługującej mu należności, ale zmuszony zostaje do ponoszenia dodatkowych kosztów, z powodu umorzenia postępowania egzekucyjnego.

VIII. Niezgodność art. 29 ust. 1 ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych z art. 2 Konstytucji, art. 31 ust. 3 Konstytucji, art. 32 ust. 1 Konstytucji oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji

W treści art. 29 ust. 1 zdanie pierwsze ustawy o kosztach komorniczych, wskazano, że w razie umorzenia postępowania na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 k.p.c. wierzyciela obciąża opłata stosunkowa w wysokości 5% wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Nie zawsze bezczynność wierzyciela prowadząca do umorzenia postępowania, wynika z winy samego Wierzyciela. Zdarza się bowiem, że usunięcie przeszkody w dokonaniu przez Wierzyciela czynności koniecznej do dalszego prowadzenia egzekucji albo w złożeniu wniosku o podjęcie postępowania wymaga podjęcia dodatkowych czynności przez inny organ, w tym przypadku dotyczy to poszukiwania i pozywania spadkobierców dłużnika.

Nawet jeżeli wierzyciel niezwłocznie podejmie wymagane czynności w celu usunięcia takiej przeszkody, to nie od niego zależy czy i kiedy właściwy organ wyda wymagane orzeczenie.

W świetle powyższego niedopuszczalnym jest obarczanie Wierzyciela koniecznością ponoszenia kosztów postępowania egzekucyjnego w wysokości aż 5 % wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania.

Ponadto w świetle orzecznictwa Trybunału, zasada poprawnej legislacji związana jest

funkcjonalnie z zasadami pewności i bezpieczeństwa prawnego oraz ochrony zaufania do państwa i prawa. Zakwestionowany w omawianym zakresie przepis budzi wiele wątpliwości.

Naruszenie zasady demokratycznego państwa prawa, zasady prawa do sądu oraz zasady proporcjonalności polega na niedopuszczalnym stosowaniu schematu wedle, którego Wierzyciel w przypadku bezskutecznej egzekucji prowadzonej w stosunku do osoby dłużnika obarczany jest koniecznością ponoszenia kosztów komorniczych w wysokości aż 5 % wartości świadczenia pozostałego do wyegzekwowania

Bezspornym wydaje się, iż wymienione powyżej zasady statuujące państwo prawa powinny przyznawać Wierzycielowi możliwość podjęcia decyzji co do dalszego toku prowadzonego przeciwko dłużnikowi postępowania egzekucyjnego, a także nie obciążać Wierzyciela tak wysokimi kosztami postępowania egzekucyjnego w przypadku jego umorzenia na wniosek Wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. – Kodeks postępowania cywilnego.

Wyodrębnienie prawa do odpowiedniego ukształtowania postępowania sądowego najpełniej odzwierciedla założenie, że prawo do sądu w ogólności zakłada istnienie prawnie regulowanej procedury, bez której prawo to nie mogłoby istnieć i być realizowane. Co więcej, skoro się przyjmuje, że prawo do odpowiedniego ukształtowania postępowania sądowego jest elementem składowym prawa do sądu, to implikuje to jednoznaczny wniosek, że – po pierwsze – istnieje prawo do prawnie reglamentowanego (unormowanego) postępowania przed sądem, któremu odpowiada obowiązek państwa zapewnienia takiego postępowania (dostrzega to judykatura – zob. wyr. TK z: 9.6.1998 r., K 28/97, OTK 1998, Nr 4, poz. 50; 4.7.2002 r., P 12/01, OTK-A 2002, Nr 4, poz. 50; 12.9.2006 r., SK 21/05, OTK-A 2006, Nr 8, poz. 103; zob. też art. 176 ust. 2 Konstytucji RP; w doktrynie zob. *R. Trzaskowski*, Czy istnieje, s. 74), a po drugie – że normatywna reglamentacja postępowania sądowego musi być taka, aby spełniało ono warunki jego odpowiedniego (sprawiedliwego) ukształtowania. Konstytucyjnej ocenie musi więc podlegać zarówno istnienie takiego postępowania, jak i jego normatywne ujęcie. W związku z tym za niespełniający wymagań wynikających z art. 45 ust. 1 Konstytucji RP uznać należy nie tylko taki stan, w którym istniejące postępowanie sądowe nie jest odpowiednio ukształtowane, lecz również wypadek, w którym w ogóle nie istnieje prawnie uregulowane postępowanie, w którym mogą być załatwiane sprawy danego rodzaju. Niezgodne zatem z zasadą prawa do sądu jest ukształtowanie prawa w ten sposób, że obliuguje ono Wierzyciela do podejmowania jakichkolwiek czynności związanych z nadawaniem klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika bądź do poszukiwania spadkobierców zmarłego dłużnika. Prawo nie może obligować Wierzyciela do podejmowania czynności, co

do których nie istnieją prawne przesłanki ich zrealizowania. Zgodnie z zasadą prawa do sądu Wierzyciel ma prawo do kształtowania postępowania egzekucyjnego wedle własnego uznania. Celem postępowania egzekucyjnego jest urzeczywistnienie prawa Wierzyciela do uzyskania zaspokojenia roszczenia skonkretyzowanego w tytule egzekucyjnym. Prawem Wierzyciela jest zatem kształtowanie postępowania egzekucyjnego w oparciu o zasady demokratycznego państwa prawa, które zapewnia Wierzycielowi egzekucję przysługującego mu roszczenia od dłużnika, a także od małżonka dłużnika lub jego spadkobierców, przy czym możliwość taka powinna zostać jedynie przewidziana w obowiązującym prawie. Nie można zatem obligować Wierzyciela do podejmowania działań, co do których nie ma pewności, że istnieją jakiegokolwiek podstawy do ich realizacji. Wierzyciel powinien mieć możliwość wyboru pomiędzy podjęciem działań w poszukiwaniu alternatywnej drogi do uzyskania zaspokojenia, a prawem do umorzenia postępowania egzekucyjnego w przypadku niemożności wyegzekwowania świadczenia od dłużnika bez konieczności ponoszenia związanych z tym kosztów.

Wskutek umorzenia postępowania, z przyczyn wskazanych w art. 29 ust. 1 ustawy o kosztach komorniczych tj. *w razie umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela albo na podstawie art. 824 § 1 pkt 4 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego*, Wierzyciel nie może być obciążany tak wysoką opłatą stosunkową, w sytuacji gdy dąży jedynie do wyegzekwowania swoich roszczeń. Ponoszone przez Wierzyciela koszty postępowania egzekucyjnego nie mogą w równym stopniu obciążać Wierzyciela i Dłużnika. Wysokość opłaty ponoszonej przez Wierzyciela powinna być znacznie niższa od opłaty ponoszonej w postępowaniu egzekucyjnym przez Dłużnika. Sytuacja, w której Wierzyciel zmuszony został do wystąpienia na drogę postępowania sądowego, a następnie do wszczęcia postępowania egzekucyjnego spowodowana jest bowiem zachowaniem Dłużnika, uchylającego się od zapłaty. Obciążanie w równym stopniu Wierzyciela i Dłużnika kosztami postępowania egzekucyjnego jest sprzeczne z zasadą proporcjonalności, której istota sprzeciwia się równoważeniu w tym zakresie pozycji Wierzyciela i Dłużnika, mając na względzie fakt, iż **to Dłużnik swoim zachowaniem spowodował konieczność przymusowej egzekucji przysługującego Wierzycielowi roszczenia, a sam Wierzyciel swojego roszczenia nie tylko nie odzyskał, ale wręcz ponosi dodatkową bardzo dotkliwą sankcję finansową w postaci opłaty naliczanej od niewyegzekwowanego roszczenia.**

W tym miejscu Wnioskodawca ponownie przytacza wskazane powyżej stanowisko Trybunału Konstytucyjnego, iż "w demokratycznym państwie prawnym stanowienie i

stosowanie prawa nie może być pułapką dla obywatela, a obywatel powinien mieć możliwość układania swoich spraw w zaufaniu, iż nie naraża się na niekorzystne skutki prawne swoich decyzji i działań niemożliwe do przewidzenia w chwili podejmowania tych decyzji i działań" (wyr. TK z 25.11.1997 r., K 26/97, OTK 1997, Nr 5–6, poz. 64 oraz powołane tam orzeczn. TK z 3.12.1996 r., K 25/95, OTK 1996, Nr 6, poz. 52; zob. też wyr. TK z: 21.12.1999 r., K 22/99, OTK 1999, Nr 7, poz. 166; 7.2.2001 r., K 27/00, OTK 2001, Nr 2, poz. 29; 25.4.2001 r., K 13/01, OTK 2001, Nr 4, poz. 81; 15.7.2013 r., K 7/12, OTK-A 2013, Nr 6, poz. 76). Takim zakazem jest też zakaz tworzenia uprawnień pozornych. Naruszeniem zasady ochrony zaufania do państwa i stanowionego przez nie prawa jest sytuacja, w której określone rozwiązanie prawne ma charakter iluzoryczny i pozorny. W wyr. z 8.1.2013 r. (K 18/10, OTK-A 2013, Nr 1, poz. 2) TK stwierdził, że ustawodawca nie może tworzyć konstrukcji normatywnych, które są niewykonalne, stanowią złudzenie prawa i w konsekwencji dają jedynie pozór ochrony interesów jednostki. Ustawodawca, co do zasady, nie może więc doprowadzać do istotnego zawężenia możliwości realizacji formalnie przyznanego jednostce prawa podmiotowego, tak że w istocie prowadzi to do powstania swoistego *nudum ius*, które wskutek tego staje się prawem bezprzedmiotowym. Podobne tezy zostały sformułowane m.in. w wyr. TK z: 19.12.2002 r. (K 33/02, OTK-A 2002, Nr 7, poz. 97) i 10.1.2012 r. (P 19/10, OTK-A 2012, Nr 1, poz. 2).

IX. Niezgodność art. 52 ust. 2 z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych z art. 2 Konstytucji, art. 31 ust. 3 Konstytucji, art. 32 ust. 1 Konstytucji oraz art. 45 ust. 1 Konstytucji

Jak wskazano już powyżej w doktrynie zwraca się uwagę na wątpliwości co do zgodności tej regulacji ze standardami konstytucyjnymi.

Przede wszystkim w doktrynie podnosi się, iż zasadność (celowość) wprowadzenia wyjątku przewidzianego w art. 52 ust. 2 u.k.k. nie poddaje się racjonalnej ocenie. Wywołuje on (nietypową) sytuację, w której w tym samym postępowaniu opłaty egzekucyjne są ustalane na podstawie „nowych” i „dawnych” przepisów (np. w postępowaniu wszczętym przed 1.01.2019 r., w którym wyegzekwowano część należności i umorzono postępowanie egzekucyjne w pozostałej części). Przepis ten jest przykładem zbędnej (niecelowej) regulacji intertemporalnej, której należy unikać.

W tym miejscu Skarżący wskazuje na przytaczane już powyżej rozstrzygnięcie

Trybunału Konstytucyjnego z dnia 1 grudnia 2020 r., sygn. akt P 6/19, w którym orzeczono:

art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2019 r. poz. 2363 oraz z 2020 r. poz. 288) w zakresie, w jakim dotyczy umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela złożony przed dniem wejścia w życie tej ustawy, jest niezgodny z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Mając na względzie powyższe, wskazać należy, iż wyrok Trybunału Konstytucyjnego rozstrzyga, o niekonstytucyjności przepisu art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych, w przypadku umorzenia postępowania egzekucyjnego na wniosek wierzyciela złożony przed dniem wejścia w życie ustawy.

Wyrok ten został wydany w następstwie skierowania do Trybunału pytania prawnego, o następującej treści:

czy art. 52 ust. 2 ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. poz. 770) w zakresie, w jakim przewiduje wydanie postanowienia o pobraniu opłaty komorniczej od strony postępowania w postępowaniu egzekucyjnym, wszczętym i niezakończonym przed jej wejściem w życie, bez uzależnienia rozstrzygnięcia w przedmiocie opłaty od daty, w której ziszcilo się zdarzenie warunkujące pobranie opłaty, względnie obciążenie nią wierzyciela lub dłużnika, jest zgodny z art. 2 i art. 32 ust. 1 Konstytucji

Jednocześnie zasygnalizować należy, iż orzeczenie to jednoznacznie zmierza w kierunku, uznania powyższego przepisu za niezgodny z przepisami ustawy zasadniczej.

Warto także wskazać, że postępowanie egzekucyjne zostało wszczęte na wniosek Wierzyciela przed dniem 1 stycznia 2019 r. tj. przed dniem wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych.

W tym miejscu Wierzyciel ponownie wskazuje, iż zmiana przepisów, w oparciu o które prowadzone jest już postępowanie egzekucyjne nie może bowiem prowadzić do pogorszenia statusu wierzyciela w związku z prowadzonym w stosunku do dłużnika postępowaniem egzekucyjnym.

Istniejący przepis art. 52 ust. 2 ustawy o kosztach komorniczych stawia Wierzyciela w pozycji, podmiotu niejako odpowiedzialnego za bezskuteczność prowadzonej egzekucji, obarczając go koniecznością ponoszenia kosztów postępowania egzekucyjnego.

Mając na względzie powyższe wskazać należy, iż pozostawienie w obowiązującym porządku prawnym art. 29 ust. 1 oraz art. 52 ust. 2 ustawy z dn. 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych w dotychczasowym brzmieniu może prowadzić do podważenia pewności prawa i funkcjonowania w obowiązujących regulacjach prawnych przepisu całkowicie kolidującego z realizacją założeń państwa prawa.

Mając na względzie powyższe wnoszę jak na wstępie.

Załączniki:

1. Pełnomocnictwo
2. Potwierdzenie uiszczenia opłaty skarbowej
3. Postanowienie Komornika Sądowego przy przy Sądzie Rejonowym
w K z kwietnia 2021 r., sygn. akt
4. Skarga Wierzyciela na czynność Komornika Sądowego (data wysyłki .05.2021 r.)
5. Wydruk z CEIDG J U uprzednio prowadzącej działalność gospodarczą pod nazwą J
6. Postanowienie Sądu Rejonowego w K z września 2021 r., sygn. akt
7. Skarga Wierzyciela na orzeczenie Referendarza Sądowego z września 2021 (data widniejąca na skardze: listopada 2021 r.)
8. Postanowienie Sądu Rejonowego w K , sygn. akt z września 2021 r.
9. Postanowienie Sądu Rejonowego w K sygn. akt z dnia stycznia 2022 r.
10. Kserokopia koperty, w której zawarte było postanowienie Sądu Rejonowego w K sygn. akt z dnia stycznia 2022 r.
11. Wydruk internetowy z rejestru śledzenia przesyłki, zawierającej Sądu Rejonow w K , sygn. kt z dnia stycznia 2022 r.
12. Potwierdzenie przelewu kwoty zł (sygn. akt

OKAT
Rokir Durek